

Hilda Aspin arkisto

Runto Erkon kirjeitä Hildalle

5. - 26.9. 1886

PLA-N-443-Bb1-14

V6/9 86

Neiti Hilda Asp.

Nervanderin apteekki. Pori.

Helsingissä 5 syysk. 1886.

Hilda kultani!

Luin eilen sinun kirjeesi Hannelle ja siitä näin että sinä olet siellä hyvin alakuloinen. Tiesin kyllä että sinun siellä on kylläkin ikävä, oletthan vannon yksin, mutta etä sinä kultaseni siitä niin alakuloiseksi rupea. Ehkä ne ikävät päivät taas loppuvat. Kuinka mielelläni sinua lohduttaisin, jos osaisin. Kirjoitan sinulle edes jotain, ehkä se ilahuttaa sinua vähän. En minä näkään ole ollut oikein iloisella mielellä täällä. Lihen nyt on ollut sekin syynä että pääni on tullut oudostaan vähän liika rasitetuksi. Ja sitten kuin on hermosto ärtynyt, niin tulee kaikenlaiset enemmän mieleen. Voi, Hilda, kuinka minä kunnioitan sinua, ettei sinulla ole elämän hukan ja halvan puolen

ikä semmoisten ajatusten kanssa
tekemistä. Katson sinuun niinkuin
omaan parempaan itseeni, jossa on
elämän siemen. Kun kuulee jos
jonkinlaista lopinää ja tuntee her-
källä mielikuvituksellaan ja tunnol-
laan itse tuon halvan, niin tekisi
toisinaan mieli itkeä kaipauksesta
puhtaampaan ilmaan. Muutan hyvin
miehelläni pois Dunajeffin luota. Hän
on itse kyllä terve ja kelpo mies, mutta
siellä asuu eräs toinen, joku ei ole sel-
lainen / siitä hyvä kuitenkin, että hä-
nestä näkee oivallisesti, minkä se hal-
pa katsantotapa paraimmassakin tapa-
uksessa vie /. En ole voinut muuttaa
vielä, kuin sisareni kirjoitti tulevansa
vasta huomenna, jolloin kanssa heti
muutan. Tää kirjeen alkua tuli tällai-
ta siksi että taas ajattelin noita asi-
oita ja luulin taas näkeväni ne ikään-
kuin selvemmassä valossa. Kun kerta
Helsingissä olin heikko ja luulin että jos
minä nyt kuolen, niin kirjoitin muisti-
kirjaani sinua varten jotain siihen ta-
paan että ei sinun pidä surra jos
minä kuolen, sillä vaikk'en minä saanut

tehdä" mitä olen uneksunut, niin se
tulee kuitenkin, niin totta kuin uusi
päivä koittaa; etsi sinä sitä ja liity
siihen. Lamalla lailla tässä, - tässä
asiassa, niin tunnen, että tuo puhdas
tuo ylevä puoli se kirkastuu taas
kerta entistä loistavampana maail-
man ihmeeksi, vaikk'en minäkään sitä
voisi kirkastaa. Mutta minä tahdon
siihen liittyä ja iloita sitä sinun
kanssasi. Minä puhun taas semmoi-
sia epäselviä asioita, jotka vaan tu-
levat siitä että saan omassa itsessäni
taistella, ja ovatkin enemmän tunteita.
Ei niitä ajattele, ajattele vaan sitä
mikä sinua innostuttaa ja nostaa si-
nua elämässäsi. - Sitä olen vähän myös
ollut alakuloinen että pitäisi tehdä
ja tutkia niin paljo, ja että niin vähän
tulee tehdyksi ja voin tehdä. Ja se
köyhyys, joka kuitenkin on niin suu-
seen osaan syynä! Kuinka kaipaan
sinua! - Kenties se kuitenkin on totta
että syytetään liaksi ulkonaisia suh-
teita ja oloja, sillä omassa itsessä
se onnellisuuden lähde sentään lienee,
- ja onnettomuuden. - Montis on
tässä ylioppilastalon lukuhuoneessa,
jossa tätä kirjoitan, ja käski sano-
maan Terveisiä. Hän asuu nyt Hen-

bäckissä, mutta ei näytä olevan oikein
kotonaan siellä vielä. Asuisi ehkä
mieluisammin Aspin kommissa.
Siellä on muuten huoneet jotenkin
sievät, etenkin tyttöihin. Saa nähdä
minkälainen tulee minun huonees-
tani. Se on hyvin valoisa ainakin
ja vapaa, niin että muodostan
kuin oman kompin, - nänkuin oike-
astaan teenkin. En vaan tiedä, mis-
tä siihen komppuun tuolia saisin,
ei ole kuin kaksi työkkiä ja yksi keiju-
tuoli. Toista sänkyä ei myöskään
ole, mutta huoneeni onkin sellainen
ett'ei siihen sänky sovikkaan. - Tuletko
jo marraskuun alussa, tuletko? Kun
sieltä pääsisit pian! se olisi ilo meil-
le kummallekin. Nyt lopetan. Enkö-
hän sinulta jo huomenna saa kirjetta?
Koi hyvin, Hilda, oma Hildani!

Ruudisi.

8/9 86,

Keiti Hilda Asp

Nevanderin apteekki. Pori.

Helsingissä 8 syyskuuta 1886.

Anna Hildan!

Asken sain kirjeesi Ylioppilashuoneelta, molemmat yht'aikaa ja kuin ne siinä järjestyksessä kuin ne olit kirjoittanut. Tulin niistä niin iloiseksi, jään kokonaan jalkimmaiseen kirjeesi mielialaan ja sain sen vaikutuksen yksinomaan. Kuinka hyvä, armas tyttö sinä olet! Tietysti minä sinulle kirjoitan, vaikk' en nyt vielä olisi kirjoittanut, joll' en olisi saanut sinun kirjeesi. Loppuviikolla olisin kirjoittanut vasta ja hyvin lyhyen kirjeen, — niin täällä ajattelin, kun enkaan saanut sinulta kirjetta vaikka odottelin. Mutta nyt en päätä mitään pitkeistä enkä lyhyistä kirjeistä, kirjoitan vaan silloin kun mieleni tekee ja voin. Ja sinä kirjoitat samoin minulle. Ja aitte tulet lopulta itse tänne! Nyt olen jo muuttanut tänne.

ne Ruoholahdenkadulle, viime yönä
makasin täällä ensi kerran. Tuntuu
paljoa hauskenmalta kun on saanut
oman huoneen ja asunnon. Illalla sitä
ajattelin. Ja sitte ajattelin että miltähän
se tuntuisi, kuinka hauskalta ja kotoi-
selta, jos maatepannessani tietäisin
sinun nukkuvan viereisessä huoneessa
ja me kahden oman talouden vaan
muodostaisimme. Tämä minun huo-
neeni on vielä hyvin tyhjä, ilman kardinia,
tuolia ja kuvia. Lanooppa nimmoiset
kardinit ostan? Mustat eli tummat tie-
tysti, mutta mistä, millaiset? Lano pian,
niin en osta ennen. - Pina olet ihavoi-
keassa tuosta "kansantotavasta", jonka sanoit
itseäsi loukkaavan, että jos me olemme
yhdessä. En sitä itsekään enää hyväk-
sy yhtään. Se on kanssa noita tiommoisia
kuivan järjen tai halvan miesmäisen, ma-
terialistisen katsantotavan tuotteita, joita
leviää kirjoista, "praktillisesti puhtaiden"
miesten piiristä j. m. s. Nyt kun sen vedit
esiin ja sain sen niihin mitä täällä
olin tuntenut ja ajatellut, näin niin sel-

vaan kuinka väärä ja halpa se
ajatus oli. — Hilda kuttani; ettei enää
muistele sitä kirjettäni; josta niin alaku-
loiseksi jouduit? Olen tänään ajatellut
sinua niin innokkaasti ja hartaasti ja
soisin että sinäkin olisit lammun minua
kohtaan. Kävin äsken taas Suomettaressa
iltapuolen osalta enkä mene sinne enää
tänään. En ~~rupe~~ rupee siellä käymäänkään
enää iltasittain, se ei näy olevan tarpeen.
Muuten ei tuo toimi minua enää niin
vasitakkaan kuin alussa. Wähän tulee
vielä aina pääni kipeeksi, mutta ei sen
suvemmmin, niin että minä kyllä totun
hyvin toimeen; se vaan vahvistaa.
Mutta nyt minä lopetan kirjeeni; olen väsy-
nyt. Lähetän tämän pätjän nähdäksesi
että olen saanut kirjeesi ja olen iloinen
sistä että kirjoitit ja onnellinen. Oma rakas
Hildani! Rakastan sinua, ja maate käy-
dessäni muistelen sinua ja sanon sinulle
hyvää yötä. Nuku hyvin!
Rueidisi.

Elä kirjoita enää Ylioppilashuoneelle, en
käy siellä usein tähän aikaan, vaan lähetä
Ruoholahdenkadulle 16.

Helsingissä 10 syysk. 1886.

Et suinkaan sinä tunne tätä
kuppea, joka tässä tulee? Minusta se
ainakin on näyttänyt niin omituiselta ja
hasulta, ett'en ole voinut sille muuta kuin
nauraa. Mutta kyllä ne ihmiset sano-
vat sitä minun näköisekseni. Kiime ma-
nantaina sen pistäisiin olattamassa voidak-
seni sinua hämmästyttää semmoisella
partajärrillä. En taida ottaakaan näitä
kuvia muuta kuin Tämän yhden, jonka
sinä sille pidät. Mitäpä niillä useammalla
teen. Pidätkö tästä kuvasta. Mina en oikein
en tiedä miksi. Katsele sitä nyt, sitä ja en-
tistä, mutta älä paljoa katsele ett'et unoha
minua itseäni kokonaan täällä Helsingissä.
Kyllä mina sentään olen toisenlainen kuin
ne kuvat, mina muistelen ja kaipaen sinua
mutta ne vaan katsoa jurrittavat kylmästi

ja synkästi kuin milka". Tahtoisin jutella
sinulle jotain mitä "hyvänä", paljon vaan ja
lämmintä, mutta on taas ilta, olen väsynyt.
Toiste kirjoitan. Koska sinulta saan kirjeen?
Nori hyvin rakas, oma Hildan, ja muista minua
omaa poikaasi.

Ruudis.

Tää latti on mestiksi että sinä
kirjoitat minulle pian ja pitemmän kir-
jeen kuin tämä. Kyllä kai minäkin sinulle
pian kirjoitan. Nyski hyvin!

Ruudis.

10/9/86

15/9 86 m. k. l. a. n. i.
Ajatus m. k. l. a. n. i.
Pori o. l. l. a.

Neiti Hilda Asp.

Nevanderin apteekki. Pori.

Helsingissä 13 syyskuuta 1886.

Rakas Hildani!

Minun pitäisi kirjoittaa sinulle
aamulla tahi yleensä silloin kuin olen
tarpeekseni levännyt, niin saisit parempia
kirjeitä; nyt saat vaan lyhyitä ja ikäviä,
mutta silloin on minun aina alkaminen
luonnettaren työtä, jos tahdon ajoissa saa-
da kaikki valmiiksi, niinkuin tahdon. Kun
nyt sinulle rupeen kehumään. Korrekteurini
lukijat (pari ylioppilasta) smikrailivat minua
että kyllä minusta sanomalehtimies tulee.
Laitan muka aina niin ajoissa valmiik-
si enkä sottaakaan kirjoituksiani. Tuo ei minun
ten ole suuri ylistys. Sen sijaan teen työp-
tani paljoa hitaammin kuin tahtoisin, joten
se antaa enemmän vaivaa kuin esim.
toimille. Luonnettaret lähettävät sinulle ensi
postissa, pyysin niitä tänään liika myöhään,
että en enää saanut. Etä sinä odota mitään
itsenäistä tai hyvää minun ulkomaan-osa-

sani, mitenkä siinä semmoista olisi.
Valitsen, käännän ja noukin vaan. Ulko-
maan-osasto on hauskanlaista toimittaa, mutta
en pitemmän päälle rupeisi ottamaan mi-
tään "osastoa" toimittakseni muuta kuin
kirjallista puolta. Kirjallinen ala se on
minun ainoa alani, siihen vie haluni
samoin kuin opillinen kehityksenikin. Ja
siihen suuntaan tahdon ja paraiten osaa
tehda työtä. Mutta se ei ole enkä sitä
käsitä minään pintapuolisena alana,
sillä kirjallisuuden tehtävä se on nimenkin
Ibsen sanoo "menneskeaaandens revottering."
Sen on puhuttaminen uusi henki luontoon,
muodon mukauttaminen on sitte käypään.
nollisen elämän taistelujen asia. Kirjallinen
ala on meillä hauskenmpi kuin muualla,
meillä kun on nuoret tarut muodosteltavina
ja vasta elämää aloittavay kansalle annetta-
vana sen tulkeä ohjaava valo. Mutta
siihen tarvitaan työtä ja - nyt olen väsyk-
sissä. Tytöt, jotka ja Maini pelaavat
korttia ja meluavat seinän takana.
Kenties Kunnaskin jo tulee tänään, huo-
menna ainakin, kuulisin. Siinä se vielä
viivyt ison aikaa. On se hyvä hauskute
sinulle sentään että saat tohtorin kanssa

jutella siellä. Kyllä se Teatteri alalla on
tätä nykyä, niinkuin sanot. Eikä pelastus-
ta vielä ole näkyvissäkään. Onkohan se sitte
vanha laitos, sekin, jota ei enää tarvita mei-
dän vakavalla ajalla? Huvitustaitoksena se
ei ainsakaan kannata, onhan meillä sirkus.
Mutta olkoon kuinka hyvänsä. Puhun se-
moisista vakavista asioista vaikka olen mel-
kein jo unillani ja mielen kaikki asiat ym-
päri aina vähän ajan perästä. Muistatko kui-
ka minua aina moitit unikekoisuudesta?
Semmoinen unikekohan minä olen ja sina
olet niin virkku. Kuule, tottahan sina nyt
jo olet ollut terve siellä? Sina olit kipeä, sen
tiedän, vaikk'et siitä minulle ole puhunut.
Minä se vaan kaikki valitan ja puhun ja
saan luvan puhua, sina olet semmoinen
ylpeä ja armollinen. Ja minä se vaan saan
kirjoittaa usein, sina kirjoitat aina toisinaan
kanssa. Mutta kyllä minä mielelläni sinulle
sentään kirjoitan aina, — ja kirjoitat sina-
kin ja hyvä tyttö olet. Mutta lyhyeltä minä
aina kirjoitan, näkyy. Mutta olisit vaan
tässä niin sanoisit että elää nyt enää kirjoita.
Vaikka etpä silloin kirjeitä tarvitsisikaan
etkä puheita, istuisit tässä ja minä suutelsin

sinua ja katselisii. Tiedätkö minä olen
saanut sinun kynänpitimestäsi oivallisen
valokuvajalan. Sinun isompi kuvasi sopii
siihen niinkuin tehty. Voi hyvin nyt, Hildani,
ja muista minua!
Ruudisi.

Luin läpi tän tyhjän pätjän. En
minä ole niin uninen — sanon sen sinulle
ett'et luulisi minua kylmäksi — kuin väsymy
ja raukea. Mutta kyllä minä siltä olen sinun
reipas poikasi, joka voipi olla väsymy, mutta
vahvistuu levättyään ja on reipas taas. Si
nun rinnallasi minä sentä olen mitä olen. Si
nä kehut minua, etä usko niin hyvää. Hyvä olen
ainoastaan sen verta ja siinä määrässä kuin
aina rakastan sinua. Mutta mielelläni olen
sinun hyvä poikasi ja sulhosi. Voi hyvin!
Ruudisi.

19/9 86. Alakuloinen
Kujallisto

Neiti Hilda Asp.

Katrinan kunnioitus

Hra Nevanderin apteekki.

Pori

X

Helsingissä 19 syyskuuta 1886.

Rakas Hilda!

Linä huulet varmaan ett'ei kirjjeesi ole saapuneet perille niinkuin minä luulen ett'ei minun kirjjeeni ole tulleet sinulle. Kyllä minä olen saanut sinun kirjjeesi, sen jonka Luomettareen lähetit ja sitten toisen tänne nooru 16:sta, mutta mita en sittemmin. Ennenkuin sain viimemainitun kirjjeesi, lähetin sinulle toinentoisesa jälkeen kolme kirjettä (lyhyttä kaikkikin) ja keskimmaisessa niistä oli valokuvani, - oletko saanut ne? Sitten lähetin sinulle pakau Luomettana ja nyt tässä postissa lähetän toisen. Kirjoita nyt minulle, Hilda! Kenties olet odotellut ensin minulta kirjettä. En ole tahtonut kirjoittaa sinulle viikon aikana, jolloin olen aina iltaisin väsynyt, niin että se on jäänyt tähän

asti. Näinä päivinä olenkin ollut niin¹²
alakuloisella mielellä, ett'ei minusta
juuri ole ollutkaan kirjoittajaksi, var-
sinkaan eilen. Ja tänäänkin olen ollut
melkein samanlainen. Se on semmoista
ikävää, jolloin vaan kiisaa itseänsä
kaikilla. — Olipa se onni sentään että
se sinun paha hampaasi tuli ajoissa
pois. Atteteles jos olisit saanut sama-
laisen jlkeen posken kuin viimeen! Onko
se nyt niin joissa ett'et yhtään tunne
enää? Nyt kuin rupesin sinulle kirjoitta-
maan ja taas muistelin sinua tarkemmin,
rupee ikävä mielenikin katoomaan. Kun
sina olisit täällä niin ei sitä olisi ollut-
kaan. Koska sina päässet taas tänne!
Nyt rupeen puhumaan toistami. Huo-
mettaren toimin se näyttää vievän kaiken
ajan, en jaksa sitte enää tehdä muuta
sina päivänä nykyisillä voimillani. En
sentään vielä ole katunut yhtään että
toimen otin. Kun siitä eroon saan, aion
tehdä omia toitami yhtä ahkeraan, joko
sitte luen tai kirjoitan. Joll'en kirjoittamaa
rupee — ja sen ohellakin — rupeen lätinän

kimppuun. Voi, rakas Hilda, et usko kuin-
ka ikävästä on ett'ei jaksa tehdä niin paljon
työtä kuin tahtois ja pitäisi. Olen varmaan
jo monesti sitä samaa sinulle valittanut,
kenties saan sitä vielä yhtä monesti sanoa.
Se ei painaisi minua yhtään, jos olisin rikas,
mutta nyt kun on taloudellinen puoli aja-
massa ~~tekeä~~ joka hetki. Jos jaksaisin tehdä
työtä oikein niin tulisin toimeen niinkuin
ei mitään ja samalla ehtisin tehdä omia
toitani, mutta nyt! Ja saada sitten, täy-
tyä sitten miettiä kaikenlaisia halpoja ja
pikkulaisia asioita ehtimiseen ja aina
uudestaan! Näin minä ~~minä~~ sinulle aina
valitan ja teen sinutkin alakuloiseksi.
Ei tule alakuloiseksi, en minä ole yhtään
toivoton, enkä surullinenkaan, kun katse-
len sinun kuvaasi tuossa edessäni.
Mitä pidät Aspelinin kirjoituksista
"Kirjallisista oloistamme"? Joll'ei ne olisi-
kaan erittäin hyvästi kirjoitettu, niin oli
minusta oikein hauska niitä lukea. Aine
teki sen. Kun hän oli ne tuonut toimituk-
selle ja näin niiden päällekirjoituksen, niin
oikein sydämessäni iloitsin. Muuten se mitä
hän puhuu kirjallisesta aikakauslehdestä

(viimeisessä osassa) on hyvin hyvää (niin-
kuin kyllä muukin). Mutta ei Valvojassa
ole sen tehtävän täyttäjää. Sen toimittajat
ei ensinkään ole tarpeeksi kirjallisia miehiä,
ja jos toisekseen olisivatkin, niin ovat he, sen
Krohnit ja Lyötenfelltit miehiä jotka ihailivat
Ebersiä, Dahniaa, jokaita "Kiisaajaa" asti,
m. s. eivätka ymmärrä Ibseriä tai Zolota
tai m. s. vähääkään. Uusi henki siinä
lehdessä pitäisi olla joka tähtöisi kirjallisuuttamme
elostaa. Ehkä siihen vielä
ehdimme, Hilda. - Montiksen kanssa kä-
vin tänään Taideyhdistyksen tauluja
katsomassa ja tutkimme hyvin tarkkaan.
Siellä oli useita hyviä, niissä musiikin.
En ole vielä ostanut gardinia, kun olen
ollut nyt vähissä rahoissa, kenties jäävät
kun loppuun. Partani aion ajattaa
pois näinä päivinä. Pitäisi sen muuten,
mutta se ei ole niin siisti kuin ilman, ehkäs
hoida sitä oikein. Koska saan sinulta kir-
jeen? Ja oletko nyt terve? Hyvää yötä
rakas Hildani! Oma tyttöseni, nuku hyvin!

Ruudini.

21/9 86. lpa

Neiti Hilda Asp.

Hra Nevanderin apteekki.

Saxnättarossa

Pori.

Helsingissä 21 syyskuuta 1886.

Oma tyttöseni!

Nyt sinulle kirjoitan "kaksi kirjettä" samaan posttiin", sillä tätä kirjettä en voi huomenna lähettää, kun ei mene posti, joten sen aloitan tänään ja lopetan huomenna. Olen ollut vähä pahoillani, ett' en eilen kirjoittanut täänpäiväiseen posttiin, olisit saanut jikemmin, siellä nurcassasi ja hammaslani: dissasi. Mutta illalla oli orakunnan kokous ja viivyin siellä vähä myöhempään, niin että jäit kirjettä. Kenties sinä jo tulet torstaina tänne, niin ett' ei tää kirje enää ehdiikkään? Mutta en uskalla luottaa siihen. - Ei minulla nyt sinulle olekkaan mitään erityistä kirjoittamista, muuta kuin sitä tätä puhun. En minä ole enää taas ollut niin alakuloisella mielellä, en yhtäänkään. Yliopiston voimistelu on alkanut ja minä olen käynyt ahkeraan siellä, joka päivä, ja se virkistää mieltä kovasti. Minusta tuleekin ahkera ja kova voimistelijä taas tänä vuonna. Tänään kävin myös ensimmäisellä luennolla, Reinin psykologiaa kuulemassa. En sitä oikein osannut tarkkuudella seurata,

kun olen ollut niin toisenlaisissa asioissa
kiinni kauvan aikaa, mutta kävihan se ja
meni sinään. Reinia minä nyt rupeen
kuuntelemaan ja Söderhjelmien Ranskan kir-
jallisuuden historiaa ja aineita kirjoittamaan
Krohnille. Ei siitä tule montaa luentotun-
tia, mutta ei ole tarpeenkaan. Aineet alotan
vasta Suomettaresta päästyäni, ensi kuussa.
Mutta sen minä nyt sanon että kyllä sinä
saisit tulla Täällä Helsingissä käymään että
minä näkisin miksikäs linnuksi sinä siellä olet
muuttanut Lindarmin väkättäväksi. Että ei se
vaan tee sinusta ihan sairasta. Minä tai-
dan tulla yhä vahvemmaksi. Suomettaren
työ ei rasita yhtään, niinkuin huomaat si-
täkin että jo käyn luennoilla ja muilla.

Ja sitte jaksan laiskistella niin hyvästi muun
ajan ja pastieraila. Tiedätkö, nyt minä jo
taas sain sinulta kirjeen, ja oli oikein paha
mieleni kun ei tämä kirje jo ole siellä. Näes,
en minä koskaan pane noiden Suomettarien
väliin kirjetta, se ei ole luovallista. Mutta kyllä
minä sitten aina välistä kirjoitan. Etä sinä
luule että minä olen kirjoittanut kaikki ul-
komaan osaston onasta päästäni vapaasti.
Ne ovat kaikki joko käännöksiä tai mukaelmia
ja useinkin hyvin huonosti käännettyjä. Et
pukunut enää mitään täällä käymästäsi,

Minä olen jo tullut tänne, ja minulla on kaipa-
vuu, jota minä olen jo kokenut. Minä olen jo kokenut
tätä kaikkea. Minä olen jo kokenut tätä kaikkea.
Minä olen jo kokenut tätä kaikkea.

ei suinkaan siitä sitten tule mitään. En sitä
oikeastaan uskonutkaan, mutta toivoin sitä
kuitenkin tähän asti. Kylmä täälläkin jo
on ollut. Mutta kuule, kyllä sinun pitää kir-
joittaa Tampereelle että lähettävät palttoosi
sinne. Ethän mitenkään voi tulla aikaan
sitä ilman, kun hampaitasikin niin on pa-
kottanut. Käske nyt lähettämään ensi pos-
tissa. Minä en ole seurannut jikkuihastakaan
Kirkolliskokouksen keskustelua, toimituksessa
vähän olen kuullut mistä kulloinkin puhutaan.
Mitäpä hyötyä siitä seuraamisesta juuri onkaan,
saa vaan kiikutella ehkä. Tietäähän sin
että papit koettavat vetää kukkarossa-
nauhoja kireälle tähän aikaan. Minulle
taitaa tulla hyvin helpoksi tässä maailmassa
tehdä työtäni ja ajaa omaa oikeuttani väli-
tämättä mitä ihmiset huutavat ja kokevat.
Minusta tuntuu ikävämältä kun sinä
olet Porissa kuin jos olisit Turussa. Se Pori
on kauvempana. Kun sinulle kirjoitankin
sinne, niin en koskaan tiedä milloinkaan
kirjeeni saat, se viipyy niin kauvan matkalla.
Mutta kun olisit Turussa niin saisit heti seusa-
vana päivänä. En nyt viitsi puhua sinulle
kirkonkokouksista tai muista tärkeistä asiois-
ta, loquelen vaan jotain. Kuuleppa, Kilda,

nyt, kun minä ripitan sinua! Etkö ollutkin
vähän niinkuin äkeissäsi minulle, kun kirjoitit
viimeistä kirjettäsi, siitä muka että en ollut kir-
joittanut. Minä muka olen semmoinen paha
että en kirjoita koskaan, niinkö? Rangaistukseksi
sität saat nyt tämän kirjeen, jossa on paljo pa-
jena ja vähän kirjoitusta. Ja sitten saat luvan
tietää että vaikka minä olen semmoinen paha
että en kirjoita, niin en ole semmoinen paha että en
sinua muista. Ketäpä muistaisika? Tuolla on
tyttöni puolella peräkäsi vieraita, niin että siellä
on tyttöjä koko luvua, mutta en minä heitä
vitsisi niin suuresti muistella. Ja kuin kävelen
kadulla ja näen tyttöjä, hyvin kaunitakin tyttöjä,
ja ajattelen - herkkässä mielikuvituksessani - että
miltähan tuntuisi jos tuo olisi sinun sijassasi,
niin aina tulee lopuksi, että hyi! Tilla katsos,
vaikka sinä nyt oletkin aina välistä minulle vihaa-
nen ja suuttunut itsekseksi, niin olet sinä kuitenkin
minun tyttöni. Ja vaikka minä usein olen paha ja
saan ajatuksissani taistella, niin sitä ~~harkitsemmin~~
ajattelen sinua, jonka edessä pahuuteni on fori-
tettu ja poissa ja jonka rinnolla olen hyvin
ja vahva. Eikä ketään ole parempaa maailmasta
kuin sinä. - Ja sitten suuttelen sinua ja sanon hy-
västi toistaiseksi ja olen sinun oma sulhosi. Tiedätkö
että olen paljoa suurempi kuin minulla on semmoi-
nen tyttö kuin jos olisiin yksin. Voi hyvin nyt, kyllä
minä sinulle pian taas kirjoitan. Huuhu hyvin!

Ruudisi

Tämä on täällä kukaan apukirjuri; täällä on tavallaan kukaan on varmasti verratun hyvin.

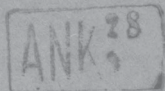
EXPRESS

26/9 86
Korppuista

Neiti Hilda Asp

Nevanderin apteekki.

Pori

X

Helsingissä 26 syyskuuta 1886.

Hilda kuttani!

En ole saanut sinulta kirjettä taas
pitkään aikaan, - koska saan? Vaikka johan
siltäkin on usea päivä kuin minä sinulle kir-
joitin. Minä loppuvuoron niin väsynyt taas
ja päästäni kipeä, ett'en juuri halunnutkaan
kirjoittaa. En pääni nytään juuri terve ole,
mutta onhan tänään sunnuntai. Ensi viikko
minun nyt vielä sitten on oltava Suomessa
enää, jos oikein käy. Sitte joudun taas onnaksi
miehekseni. Ja ehkä se parempi onkin, sillä tätä
ulkomaan-osaista en jaksaisi enää toista kuuta
hoitaa, tuntuu. Kiitos tällä kertaa onneani
että tätä kuuta on vaan yksi viikko enää. Luu-
tuttaa sekä hävetään että olen niin heikko
mies. En sitä ole kellekkään tunnustanutkaan.
Tulin vielä ajattaneeksi pöytäni pois, nä-
kyä laihuus ja kalpeus enemmän. Niin, parra-
toin olen taas; Runnas ~~sanoi~~ että olen hyvin en-
simmäisen vakokuvani näköinen tätä nykyä.
Olisi muuten hauskenempi olla parratta, joll'en
näyttäisi niin laihalta. Tätä syystä tekisi

melkein mielem' antaa parvan kasvaa uudestaan. Vaikka kyllähän muutenkin taas pian lihon. Mitenkä sinä olet jaksanut? Kun sinä sieltä pian joutuisit tänne. Ei täällä ole elämä oikein täydellistä" edes muulla kompilla saati minulla ilman sinua. Kunnaskin sanoi että Hilda se kuitenkin paraiten osaa kunnittaa komp. juuri. (Tästä et saa puhua edes Hannalle.) — Minun "kunnittelijortani" on jo ruvettu painamaan. Tänäa' hui ensimmäisen korrektuurin. Se tulee hyvin sievästi painetuksi, latinaista siistia pränthia. — Äitisi ryysesi puhumaan Kustaalle, kuinka kompissa eletään ninkuin tämän päivän ja tämän elämän jälkeen kaikki olisi loppu. Sanoi vielä' kotonakin kuulevansa sen "kottien läikinä". Ei aatella muka yhtään korkeampaa ja parempaa. — Kyllä hän on vallan oikeassa muuten, äitisi. Ei se minuakaan tyydytä pelkkä tärnnoinen leivän tai huiin tai kunnian eteen työskenteleminen, tishja hälinä. Lisäellinen onni ja aatteellinen elämä se pitää ihmiselle sisällyksen antaa. Muistathan ehkä kuinka minä viime pääsiäisen aikana olin synkällä päällä ja yksinäisellä, kun te pelasitte kottia tai talorikkileikkia j. m. s. ? Ei se siitä yksin tullut että näin kuinka sinä valvoit, tuhlasit terveysttäsi ja työkykyäsi turhanpäiväiseen hälinään ja paukkuun. Oikea syy oli se, että en itse vielä ollut

saanut selville elämäni sisällystä, sillä tiesin
 että kuin minulla kestä olisi ollut suurta ja in-
 nostuttavaa, johon olisin viitanut, niin sinä heti
 olisit jättänyt kaiken muun ja tullut minun
 kanssani sitä omistamaan. Sillä katso, ei mi-
 nua tyrsdytä ajatella sinua tavallisena vaimo-
 nani t.m. sellaisena, sinun pitää tulla minulle
 siksi, joka käsittää minun aatteeni, ihastuu
 niistä minun kanssani ja elää niissä yhdessä
 kanssani. Sillä, jos elän, niin en ennen lakkaa,
 ennenkuin olen löytänyt sen joka elämälle oikea
 arvostaa. Kuin tulit tänne Helsinkiin, niin
 juttele sinulle näistä paljon. Tällä kertaa loppu-
 tan. Muistatko silloin ensi kevänä, kun ^{usein} sanoit,
 että silloin juuri täytyy erota, kun on parhaiten
 päästy puhumaan. Kiin se on nytkin, täytyy nyt-
 kin. Koska saan sinulta kirjeen? Lähetän
 sinulle erään veljeni runon. Lue se ja arvostele
 ankarasti ja sano onko hyvä. Minusta se on
 hyvin hyvä, syvä ja rikas. Voi hyvin nyt, tyttöni,
 ja nuku hyvin!
 Ruudisi.

Olla nyttele minua! Lähetä se pian takaisin.